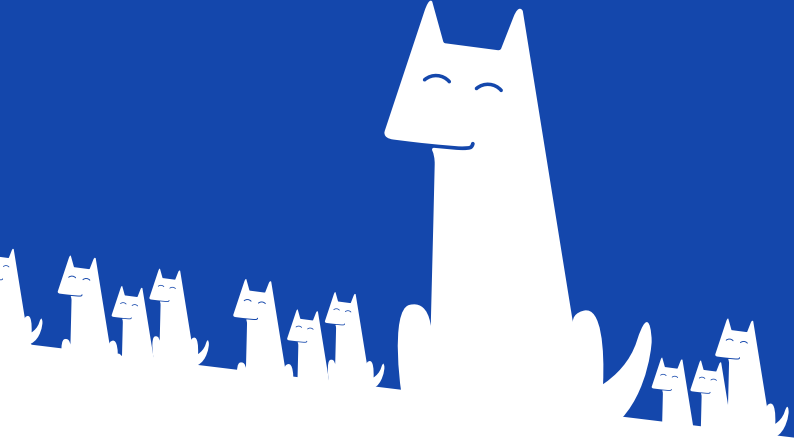

Kısırlaştırma –kediler için aile planlaması

CATS PROTECTION
TEMEL KILAVUZLAR 6

Cats Protection (Kedi Koruma Derneđi), kedilerin üreme olanağı bulmadan önce kısırlaştırılmasını, sorumlu kedi sahipliğinin gereği olarak görmektedir. Kediler çok hızlı çoğalrlar ve beslenme ve barınma olanaklarının artması doğan yavru sayısının da artmasına yol açar. Kısırlaştırma yapılmazsa Birleşik Krallık'taki kedi sayısı kısa sürede kontrolden çıkar. Lütfen halihazırda sayıları binleri bulan sahipsiz kedilerin daha da artmasına katkıda bulunmayın. Aşırı nüfus bulaşıcı kedi hastalıklarının, strese bağlı hastalıkların ve kedi kavgalarının artmasına ve dolayısıyla kedilerin genel durumunun kötüleşmesine yol açar.

Kısırlaştırma nedir?

Kısırlaştırma dişi kedilerin gebe kalmasını ve erkek kedilerin dişileri gebe bırakmasını engelleyen bir cerrahi operasyondur.

- Dişi kedilerin yumurtalıkları ve rahimleri alınır.
- Erkek kediler iğdiş edilir, yani testisleri alınır.

Cats Protection genellikle kedi yavrularının **dört aylıkken ya da daha küçükken** kısırlaştırılmasını tavsiye etmektedir; **ama her yaştaki kedinin kısırlaştırılması mümkündür**. Kısırlaştırma, istenmeyen gebelik sorununu çözmenin en iyi yoludur, daha doğrusu bu sorunu tamamen yok eder. Kısırlaştırma, bazı kanser ve enfeksiyonları önlemek, evden kaçma, kavgaya etme ve idrar bırakma gibi davranışları azaltmak açısından da yararlıdır.

Kediler ne zaman kısırlaştırılmalı?

Kediler yakın zamana kadar altı aylıktan itibaren kısırlaştırılırdı. Ama yeni bilimsel veriler daha küçük kedilerin, örneğin sekiz haftayı doldurmuş kedi yavrularının kısırlaştırılmasının da herhangi bir dezavantaj yaratmadığını gösteriyor. Kediler dört aylıkken cinsel olgunluğa ulaşabildikleri ve üreyebildikleri için, Cats Protection genellikle kedi yavrularının dört aylıkken ya da daha küçükken kısırlaştırılmasını tavsiye etmektedir.

Kısırlaştırma neden gerekli?

Kısırlaştırma kedilerin sağlığı açısından çok faydalıdır ve ayrıca Birleşik Krallık'taki sahihsiz kedilerin sayısının azalmasını sağlar.

Kısırlaştırılmamış erkek kediler:

- Diğer kedilerle kavga edip yaralanmaya ya da hastalık kapmaya daha açıktır. Bunun sonucunda çeşitli rahatsızlıklar yaşayabilir ve veteriner masrafı yaratabilirler.
- Kısırlaştırılmamış dişi kediler bulmak için sık sık dışarıya kaçarak bazen kilometrelerce yol kat ederler, ezilme ve başka nedenlerle yaralanma tehlikesi yaşarlar ve siz de kedinizden uzak kalırsınız.
- Kendi bölgelerine sahip çıkmak ve dişileri çekmek için çevreye kötü kokulu bir idrar bırakırlar.
- Testis tümörü riski altındadırlar.
- Avcılık cinsel bir davranış olmadığı için bu konuda kısırlaştırılmış kedilerden daha başarılı değildirler.
- Çiftleşecek dişi kedi bulamazlarsa büyük bir engellenme duygusu ve stres yaşarlar.

Kısırlaştırılmış erkek kediler ise, tam tersine:

- Dışarıda daha az dolaşırlar ve dolayısıyla daha az ezilme tehlikesi yaşarlar.
- Daha az kavga ederler ve bu da onların yaralanma ya da Kedi Bağışıklık Yetmezliği Virüsü (FİV) ya da Kedi Lösemi Virüsü (FeLV) gibi ciddi hastalıklar kapma riskini azaltır.
- Çevreye idrar bırakma eğilimleri azalır.
- Testis tümörü ortaya çıkma ihtimali kalmaz.
- Genellikle "ev kuşuna" dönerler ve daha iyi birer ev hayvanı olurlar.

Kısırlaştırılmamış dişi kediler:

- Dört aydan itibaren sık sık gebe kalırlar.
- Yılda üç kez ve her seferinde çok sayıda yavru doğururlar. Bu durum, aşırı nüfus sorununu daha da büyütür ve – özellikle de gebelikte ya da doğumda komplikasyonların yaşanması durumunda – kedi sahibinin masraflarını artırır.
- Üreme mevsiminde (Ocak-Ağustos arasında) üç haftada bir, çiftleşecek bir erkek kedi buluncaya kadar inler. Bu inlemeler gebe kalıncaya kadar devam eder.
- Cinsel temasla ve çiftleşme davranışıyla yayılan hastalıkları kapmaya daha eğilimli olurlar.
- Yumurtalık, rahim ve meme bezi kanserine ve ciddi bir rahim enfeksiyonu olan piyometraya yakalanma riski taşırlar.

Kısırlaştırılmış dişi kediler ise, tam tersine:

- Gebe kalmazlar ve dolayısıyla yavrularla bağlantılı bir masraf söz konusu değildir.
- Kısırlaştırılmamış dişi kediler gibi üreme mevsiminde inlemezler ve dolayısıyla sahiplerini ve komşuları uyandırmazlar!
- Isırma ve çiftleşme davranışlarıyla yayılan FİV ve FeLV gibi hastalıklara yakalanma konusunda daha az risk taşırlar.
- Yumurtalık ve rahim kanseri riski tamamen ortadan kalkar. Ayrıca – özellikle küçük yaşta kısırlaştırılan kedilerde – meme kanseri riski de önemli ölçüde azalır.

Planlanmamış bir gebelikten doğan yavrular:

- Hastalık riski taşıyabilirler.
- Bakım ve veteriner ücretleri büyük masrafların doğmasına yol açar. Piyasada zaten çok sayıda kedi yavrusu olduğu için yavruları satarak bu masrafları karşılamak pek olası değildir.
- Evsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar.
- Tüm evsiz kedileri sahiplenecek kadar ev olmadığı için ev bulsalar bile bu da muhtemelen istenmeyen başka bir kedinin ya da yavrunun evsiz kalması anlamına gelecektir.

Çoğu kedi sahibi, kısırlaştırılmamış kedisinin hangi “yabancı” sokak kedileriyle çiftleştiğini ve dolayısıyla hangi ölümcül bulaşıcı hastalıkları kapmış olabileceğini bilemez. Ayrıca, erkek kedinin davranış şekli doğacak yavrulara da geçebilir. Bilinmeyen “yabancı” bir kediyle çiftleşmek, aile hayvanı olmaya uygun olmayan yavruların doğmasına yol açabilir.

Ameliyat

Kediniz bir gün veteriner ameliyathanesinde kalır ve genel anesteziye tabi tutulur. Bu nedenle, ameliyattan önceki saatlerde hiçbir şey yememelidir. Veteriner hekiminiz kedinizi ne zaman besleyebileceğiniz konusunda size bilgi verecektir. Ameliyat, hem erkek hem de dişi kediler için çok basit bir işlemdir ve genellikle kedinizi bırakıp aynı gün içinde alabilirsiniz.

Ameliyattan sonra dişi kedilerin yan taraflarında ya da karınlarında küçük bir tıraşlanmış bölge kalacaktır. Bu bölgedeki tüyler birkaç haftada yeniden çıkar. Burada dikişler de olacaktır ve dikiş ipleri, eriyebilen nitelikte değilse, yaklaşık 10 gün sonra veteriner hekim tarafından alınır.

Kediler çok güçlü ve dayanıklı hayvanlardır (özellikle insanlardan çok daha dayanıklıdır) ve genellikle ameliyattan sonra çok kısa sürede toparlanırlar. Veteriner hekiminiz nekahet döneminde kedinize en iyi nasıl bakabileceğiniz konusunda size bilgi verecektir. Yavrular genellikle yetişkin kedilerden de hızlı toparlanırlar. Kısırlaştırma işleminden sonra kedinizin vücudu daha az iş yapacağı için kedinizin beslenme ihtiyacı çok azalacaktır. Bu yüzden, onun vücut ağırlığını izlemelisiniz. Kedinizin şişmanlamasını önlemek için muhtemelen yediği gıda miktarını azaltmak zorunda kalacaksınız. Dolayısıyla, bakım masraflarınız da azalacaktır!

Kısırlaştırma işleminin maliyeti nedir?

Ameliyat ücreti nerede yaşadığınıza bağlı olarak değişir. Erkek kediler için ortalama ücret 30 ila 60 sterlin, dişi kediler içinse 40 ila 80 sterlin arasındadır. Veteriner hekiminiz ameliyattan önce size ücret konusunda bilgi verecektir. Birkaç yerden fiyat almanızı da tavsiye ederiz. Cats Protection, sosyal yardım alan ya da dar gelirli kedi sahiplerine bazı durumlarda mali yardımda bulunabilir. Bu konuda daha fazla bilgi almak için, www.cats.org.uk/neutering adresini ziyaret edebilir ya da 03000 12 12 12 numaralı telefonu arayabilirsiniz.

Kedinizi kısırlaştıracak bir veteriner hekim bulmak

Neredeyse tüm veteriner hekimler kısırlaştırma hizmeti verirler, ama bazıları altı aylıktan küçük kedileri kısırlaştırmayı kabul etmeyebilir. Ama British Small Animal Veterinary Association (BSAVA – Britanya Küçük Hayvan Veterinerliği Birliği) gibi bazı örgütlerin desteği sayesinde bu hizmeti veren hekimlerin sayısı hızla artmaktadır. Cats Protection'ın web sitesinde (www.cats.org.uk) genç kedileri kısırlaştırmayı kabul eden ve evinize yakın bir veterinerlik merkezi bulabilirsiniz.

Genç yaşta kısırlaştırma, aralarında ABD ve Avustralya'nın da bulunduğu pek çok ülkede uzun yıllardır yaygın olarak uygulanan bir işlemdir ve bu işlemin güvenliği ve etkinliği kanıtlanmıştır. Çalışmalar, genç yaşta kısırlaştırmanın gelişim ve davranışlar açısından uzun vadeli olumsuz etkileri olduğunu gösteren hiçbir kanıt ortaya koymuyor. Ameliyat tekniklerindeki ve ilaçlardaki gelişmeler ameliyat riskleri konusundaki eski kaygıları geçersiz kıldı. Ayrıca, yavruların ameliyat sonrasında yetişkin kedilere oranla çok daha hızlı bir şekilde toparlandıkları düşünülüyor.

Kısırlaştırma mitlerine karşı gerçekler

- Kediler dört aylıkken üremeye başlayabilirler.
- Altı aylıktan küçük yavruların kısırlaştırılması güvenli bir işlemdir.
- Kediler kardeşleriyle ve anne babalarıyla kolayca üreyebilirler.
- Bir kedinin kısırlaştırılmadan önce bir kızgınlık dönemi geçirmesinin ya da bir kez yavrulamasının yararlı olduğu doğru değildir.
- Kedilerde gebelik süresi dokuz haftadır ve bir dişi kedi çoğu zaman doğum yaptıktan sadece altı hafta sonra yeniden kızgınlık dönemine girer.
- Bir kedi rahatlıkla yılda üç kez doğum yapıp her seferinde beş ya da altı yavru doğurabilir. Bu da Cats Protection'ın her yıl, sadece bir kedinin yavruları için 18 ev bulmak zorunda olduğu anlamına geliyor! Bu hızda üreme anne kedi için de çok yorucudur ve onun sağlığına zararlı olabilir.
- Tek bir kısırlaştırılmamış dişi kedi sadece beş yıl içinde 20.000 yeni kedinin doğmasına yol açabilir. Kısırlaştırılmamış kediler birbirlerini bulmak konusunda çok başarılıdır ve planlanmamış ve istenmeyen gebelikler çok yaygındır.
- Kısırlaştırılmış kediler organlarını ya da üreme ve yavru büyütme fırsatını kaybettikleri için herhangi bir üzüntü yaşamazlar. Kediler insan değildir!
- Kısırlaştırma dişi kediler kızgınlık, gebelik ya da emzirme dönemindeyken bile yapılabilir. Bu konuda veteriner hekiminizden bilgi istemelisiniz.

Kedi sahiplerinin büyük bir bölümü kedilerini er geç kısırlaştırmakla birlikte, maalesef sahipli kedilerin önemli bir bölümünün kısırlaştırma işleminden önce üremesine izin veriliyor. Bu durum aşırı nüfus sorununu büyütüyor ve zaten yetersiz kalan hayvan koruma kuruluşlarının yükünü daha da artırıyor. Lütfen bu işlemi geciktirmeyin. Hemen bugün veteriner hekiminizle görüşün ve kısırlaştırma işlemi için randevu alın. Kısırlaştırma kediniz için iyidir, onun acı çekmesini önleyebilir ve genel kedi nüfusunun iyiliği için yapabileceğiniz en önemli yardımdır.

Web sitemizde kediniz hakkında bilgi edinebilirsiniz!

Ücretsiz etkileşimli hizmetimiz kedilerin kökenleri ve evlerimizdeki davranışları hakkında bilgiler içeriyor.

<http://learnonline.cats.org.uk/content/ufo>

TEMEL KILAVUZLAR

- 1 Kedinizin bakımı
- 2 Evine hoş geldin
- 3 Ev taşımak
- 4 Beslenme ve obezite
- 5 Kedinizin güvenliği
- 6 Kısırlaştırma – kediler için aile planlaması
- 7 Ne zaman vazgeçmelisiniz?
- 8 Mikroçip takmak
- 9 Kedinizin davranışlarını anlamak
- 10 Kedinizin davranışlarını yönetmek
- 11 Birlikte yaşayan kediler
- 12 İç ve dış mekân kedileri
- 13 Kedilerle ilgili mevzuat
- 14 Kediler ve insanlar
- 15 Yavru kedi bakımı
- 16 Yaşlı kediler
- 17 Yabani kediler
- 18 Gebe kediler, doğum ve yavru kedilerin bakımı

VETERİNERLİK KILAVUZLARI

- 1 Artrit
- 2 Kedi Alt İdrar Yolu Hastalığı (FLUTD)
- 3 Diyabet
- 4 Kaşınan kediler ve cilt bozuklukları
- 5 Kedilerde Parvovirüs (FPV)
- 6 Böbrek ve renal hastalık
- 7 Engelli kediler
- 8 Hipertansiyon
- 9 Kedi Bağışıklık Yetmezliği Virüsü (FIV) ya da Kedi Lösemi Virüsü (FeLV)
- 10 Kedi Koronavirüsü (FCoV) ve Kedi Bulaşıcı Peritoniti (FIP)
- 11 Kalp hırlıtısı ve kalp hastalığı
- 12 Hipertroidizm
- 13 Kedilerde astım
- 14 Dış ve ağız sağlığı
- 15 Pire ve diğer parazitler
- 16 Kedi gribi
- 17 Bulaşıcı Hastalıklar ve Aşılama
- 18 Sindirim bozuklukları – kusma ve diyare
- 19 Siz ve veteriner hekiminiz
- 20 Kediler ve gebe kadınlar – Toksoplazmoz

Cats Protection hakkında daha ayrıntılı bilgi almak ya da bağışta bulunmak için www.cats.org.uk adresindeki web sitemizi ziyaret edebilir ya da 03000 12 12 12 numaralı telefondan Yardım Hattımızı arayabilirsiniz.

Tescilli Yardım Kuruluşu 203644 (İngiltere ve Galler) ve SC037711 (İskoçya)

SEPT-13 CODE: 84006